

*Северук Володимир Геннадійович,
провідний науковий співробітник відділу організації науково-дослідної
роботи Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук*

ПРОБЛЕМА ЕТНІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Проблема етнічної злочинності в тій чи іншій мірі існує по всій території колишнього СРСР. Не оминуло це явище і Україну. Мігранти, часто нелегальні, створюють все більше кримінальних утворень за національною ознакою.

Необхідно зазначити, що аналогічні злочинні групи та злочинні організації, які сформовані на етнічній основі існували і раніше, але на теперішній час, у зв'язку з розпадом СРСР, становленням України як незалежної держави «прозорістю» її кордонів, економічною кризою в країні, недосконалістю чинного законодавства, падінням рівня добробуту українських громадян, різким поділом суспільства на заможних та незаможних, а також з виникненням нових форм власності, розвитком комерційних структур, засобів комунікації та технологічним прогресом світової промисловості, етнічні злочинні формування стали на кілька рівнів вище за своїх попередників, у зв'язку з чим особливо небезпечні для України [1, с. 238]. З поглибленням міждержавних економічних, соціальних, культурних зв'язків етнічної злочинності набула лавиноподібного характеру. Нині етнічна злочинність, по суті, створює реальну загрозу безпеці всього людства за своїми масштабами і руйнівним впливом [2, с. 76].

Сприятливе підґрунтя для інтеграції вітчизняної організованої злочинності в етнічну організовану створюють позитивні процеси в міжнародних відносинах:

розширення економічних і соціальних зв'язків, спрощення порядку перетину кордонів, розвиток міжнародної торгівлі, збільшення міжнародних перевезень;

розвиток міжнародних електронних банківських мереж, що дозволяють швидко здійснювати фінансові операції, одночасно ускладнюючи процес забезпечення контролю за грошовими потоками та полегшуючи приховування або легалізацію грошей, здобутих злочинним шляхом;

поширення процесу міграції населення у світі та утворення в різних країнах етнічних діаспор;

суттєві розбіжності в кримінальному законодавстві і судочинстві різних держав; демократичні перетворення в багатьох країнах, що призвели до руйнації старих систем контролю при повільному становленні адекватного демократичного регулювання, політичної та економічної нестабільності;

швидке зростання переліку нових товарів споживання і послуг, поширення психології суспільства споживання «комерціалізація» суспільних відносин.

При цьому відзначається диверсифікація злочинної діяльності. Організовані злочинні формування прагнуть взяти під контроль усе нові сфери. Створюються альянси між злочинними структурами на наднаціональному рівні, поширюється «обмін досвідом», удосконалюється практика протиправної діяльності. Від жорсткої внутрішньої ієрархії подекуди здійснюється перехід до організації за принципом «взаємодоповнюючих ланцюгів», чим досягається більш висока «живучість» організованих структур [2, с. 77].

Слід наголосити, що дискусія щодо етнічної злочинності відбувається трьох напрямках:

1) про етнічну злочинність очима націонал - панікерів вітчизняного Інтернету та ЗМІ, 2) про етнічну злочинність очима статистики і 3) про те, як держава може і буде вирішувати проблему, і який конструктивний внесок в це рішення можуть в майбутньому внести нинішні націонал - панікери та ЗМІ [3].

Пора назвати речі своїми іменами - це етнічна злочинність, як би наша влада і ЗМІ не робили вигляд, що цього неприємного явища немає в нашій країні, як б не намагалися все звести до соціально - побутової складової, але ця проблема існує і стає все більш небезпечною. Звичайно, мова не про злочинність націонал меншин України як такої. Безумовно, злочинність поза контекстом й національності не має, що нам останнім часом з наполегливістю постійно намагаються донести ЗМІ. Але проблема полягає в тому, що як би цього не хотілося, вирвати проблему етнічної злочинності з контексту національних відносин не вийде. Тому замовчування цієї проблеми, на жаль, здатне не згладити проблеми, а, навпаки, найдраматичнішим чином їх загострити в подальшому.

Список використаних джерел:

1. Белінський П.С. До проблеми криміналістичного вивчення етнічних злочинних формувань// Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. - 2000. - №3 С.238-243.

2. Скулиш Є.Д. Міжнародне співробітництво у сфері протидії транснаціональній організованій злочинній діяльності / Є.Д. Скулиш // Науково- аналітичний бюлетень Нац. центру з питань євроатлантичної інтеграції України. - № 1(7). - с.76-79. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :

<http://www.eai.org.ua/ua/digest/issue7/P43/>.

3. Этническая преступность. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.odnako.org/blogs/etnicheskaya-prestupnost-o-cifrah-piare-i-ispolzovani-isskikh-skmhedov-v-mimih-celyah/>.